

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین

شماره ۹۰۰۰۰۰۰۰

تاریخ ۳/۴/۷۱

پیوست

بسم الله

شورای محترم نگهبان

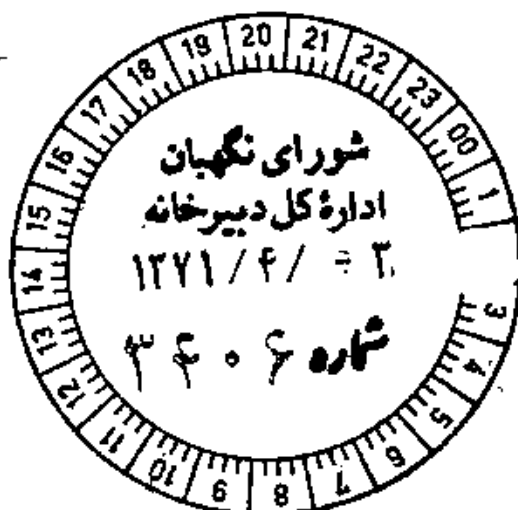
عطف به نامه شماره ۳۳۰۲ مورخ ۱۳۷۱/۳/۱۰ و پیرو نامه شماره

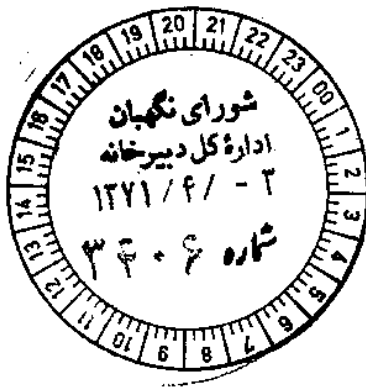
۲۹۲۰/ق مورخ ۱۳۷۱/۳/۲

لایحه اصلاح قانون نظام معماری و ساختمانی مصوب ۱۳۵۲ و اصلاحیه بعدی آن مصوب ۱۳۵۶ که بنا به تصمیم مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۲/۲۰ تصویب آن طبق اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی به کمیسیون مسکن و شهرسازی و راه و ترابری تفویض شده بود تا پس از تصویب و پیشنهاد مدت اجرای آزمایشی تقدیم مجلس شورای اسلامی گردد، در جلسه سه شنبه مورخ ۱۳۷۱/۳/۲۶ با اصلاحاتی در عنوان و متن بتصویب کمیسیون مذکور رسید و در جلسه علنی روز چهارشنبه ۱۳۷۱/۲/۳۰ با دو سال مدت آزمایشی موافقت گردید که در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد. /

رئیس مجلس شورای اسلامی

علی اکبر ناطق نوری

بسم الله

لایحه نظام مهندسی ساختمان

ماده ۱ - به منظور تنسيق امور مربوط به حرفه‌های مهندسی معماری ، ساختمان ، شهرسازی ، تاسیسات و سایر رشته‌های مرتبط که در این قانون اختصاراً " مهندسی ساختمان " نامیده می‌شود موارد ذیل مقرر میگردد .

هدف از وضع این مقررات تامین موجبات رشد و اعتلاء امور مهندسی ساختمان و ارتقاء دانش فنی و کیفیت کار صاحبان حرف مهندسی ساختمان و ایجاد مکانیزم‌های مناسب جهت اعمال نظارت مراجع ذیربط بر نحوه انجام خدمات در این زمینه با استفاده از همکاری مهندسین می‌باشد .

تبصره - انطباق عناوین ارزشنامه‌های تحصیلی مختلف با چهار رشته مذکور و تعیین رشته‌های مرتبط با آنها بعهده وزارت فرهنگ و آموزش عالی است .

ماده ۲ - در مرکز هر استان یک سازمان بنام " سازمان نظام مهندسی ساختمان استان " که از این پس در این قانون " سازمان استان " نامیده می‌شود ، تاسیس میگردد که دارای شخصیت حقوقی می‌باشد .

ماده ۳ - برای تشکیل " سازمان استان " وجود حداقل ۳۰ نفر مهندس واجد شرایط مقیم حوزه آن استان که متقاضی عضویت باشند ضروری است .

تبصره - در این قانون مهندس مقیم استان به شخصی اطلاق می‌شود که حداقل ۶ ماه قبل از تقاضای عضویت ، فعالیت حرفه‌ای وی در آن استان متمرکز بوده و اقامت غالب وی در آن استان باشد .

ماده ۴ - برای عضویت " سازمان استان " دارا بودن پروانه اشتغال به کار مهندسی (اختصاراً پروانه اشتغال) که از طرف وزارت مسکن و شهرسازی صادر می‌شود ضروری است . آئین‌نامه مربوط به شرایط عضویت در " سازمان استان " و خروج از آن و نحوه صدور پروانه اشتغال و ترتیب تعیین حدود صلاحیت حرفه‌ای و ظرفیت اشتغال دارندگان توسط وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و بتصویب هیات وزیران خواهد رسید .

ماده ۵ - هر سازمان دارای هیات مدیره‌ای خواهد بود که در تهران از ۱۵ نفر عضو اصلی و ۵ نفر عضو علی‌البدل و در مرکز استانها از ۷ نفر عضو اصلی و ۲ نفر عضو علی‌البدل به انتخاب اعضاء برای مدت ۴ سال تشکیل می‌گردد .

تبصره - آئین‌نامه مربوط به نحوه تشکیل و اداره سازمانهای استان و ارگان آنها که حاوی موارد ذیل خواهد بود بوسیله وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و بتصویب هیات وزیران خواهد رسید .

تعالی

الف - نحوه تشکیل

- ب - نحوه انجام انتخابات و شرایط عضویت در هیات مدیره .
- ج - تعداد نماینده هریک از رشته‌های مهندسی در هیات مدیره .
- د - نحوه انجام وظایف سازمانها و ارگان آنها در زمینه .

- ۱ - حفظ شوون و حیثیت حرفه‌ای مهندسين .
- ۲ - تنظیم روابط بین صاحبان حرف مهندسی و کارفرمایان .
- ۳ - حفظ حقوق مهندسين .
- ۴ - نظارت بر حسن انجام خدمات حرفه‌ای مهندسين .
- ۵ - ارتقاء سطح علمی و دانش فنی اعضاء .
- ۶ - نظارت بر حسن اجرای مقررات ساختمانی .
- ۷ - همکاری با سازمانهای دولتی و شهرداریها و مراجع قضایی .
- ۸ - سایر موارد مرتبط با اهداف و وظایف سازمانها .

ماده ۶ - هریک از سازمانهای استان دارای یک شورای انتظامی (شورای انتظامی استان) خواهد بود که از ۳ عضو اصلی و دو عضو علی‌البدل منتخب از بین اعضاء سازمان مربوط برای مدت ۴ سال تشکیل می‌گردد . انتخاب یک عضو اصلی و یک عضو علی‌البدل بعهده هیات مدیره و انتخاب بقیه بعهده اعضاء سازمان خواهد بود . اعضاء هیات مدیره در زمان عضویت هیات مزبور نمی‌توانند به عضویت شورای انتظامی درآیند . این شورا مرجع رسیدگی به شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی و هیات مدیره در خصوص تخلفات انضباطی و حرفه‌ای هریک از اعضاء سازمان می‌باشد و مرجع تجدید نظر آراء شورای انتظامی استانها " شورای مرکزی سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان " خواهد بود .

تبصره - طرز تعقیب و رسیدگی به تخلفات در شورای انتظامی و در مرجع تجدید نظر و نحوه اجرای آراء صادره و همچنین نحوه رسیدگی به تخلفات و تعیین مجازات اعضاء هیات مدیره و شورای انتظامی استان بموجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی ، کشور و دادگستری تهیه و بتصویب هیات دولت خواهد رسید .

ماده ۷ - مراجع قضایی در رسیدگی به اتهامات صاحبان حرف مذکور در این قانون که ناشی از امور حرفه‌ای باشد ، نظر کارشناسی " شورای انتظامی استان " محل وقوع بزه انتسابی را خواستار می‌شوند . شورای انتظامی مکلف است حداکثر ظرف یک ماه از وصول استعلام ، نظر خود را کتبا اعلام نماید و در صورت عدم اعلام نظر مراجع مربوط می‌توانند راسا به کار رسیدگی ادامه دهند .

بیمه

تبصره - در مواردی که به لحاظ ماهیت کار، سازمان نیاز به وقت بیشتر دارد می تواند از مرجع قضایی ذیربط استمهال نماید .

ماده ۸ - در دعاوی که موضوع آنها امور ساختمانی موضوع ماده ۱ این قانون باشد محاکم قضایی می توانند جهت انجام کارشناسی از " سازمان استان " محل دادگاه خواستار معرفی یک کارشناس یا هیات کارشناسی خبره و واجد شرایط شوند " هیات مدیره سازمان استان " مکلف است حداکثر ظرف مدت یک ماه نسبت به معرفی کارشناس یا کارشناسان ذیصلاح اقدام نماید .

ماده ۹ - بمنظور هماهنگی در امور سازمانهای استان " هیات عمومی سازمانهای نظام مهندسی " متشکل از نمایندگان سازمانهای استان در سطح کشور تشکیل می شود مدت نمایندگی نمایندگان هر استان در هیات عمومی سازمانهای نظام مهندسی با خاتمه دوره خدمت هیات مدیره سازمان استان خاتمه خواهد یافت .

تعداد نمایندگان هر استان در این هیات متناسب با تعداد اعضاء سازمان استان بترتیب ذیل خواهد بود .

- سازمانهایی که دارای ۵۰۰ نفر عضو یا کمتر هستند ۱ نفر .
- سازمانهایی که دارای بیش از ۵۰۰ نفر و کمتر از ۱۰۰۰ نفر عضو هستند ۲ نفر .
- سازمانهایی که دارای ۱۰۰۰ نفر عضو یا بیشتر هستند حداکثر ۳ نفر .
ترتیب تشکیل و گردش کار داخلی این هیات بموجب آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت مسکن و شهرسازی بتصویب هیات وزیران خواهد رسید . برای تشکیل این هیات حضور نمایندگان حداقل دو سوم از سازمانهای استان ضروری است و جلسات عادی این هیات در هر سال ۲ بار در یکی از استانهای کشور تشکیل خواهد شد و در صورت تصویب اکثریت اعضاء این هیات به تعداد لازم جلسه فوق العاده تشکیل خواهند داد .
وظایف هیات عمومی بشرح ذیل است .

الف - انتخاب ۴ نفر نماینده برای عضویت " شورای مرکزی سازمانهای نظام مهندسی ساختمان " و معرفی حداقل ۱۰ نفر کاندیدای واجد صلاحیت به وزارت مسکن و شهرسازی برای تکمیل اعضاء شورای مرکزی سازمانهای نظام مهندسی ساختمان .

ب - جمع آوری و ارائه گزارش عملکرد سازمانهای نظام مهندسی استان موضوع ماده ۱۳ با حضور نماینده وزارت مسکن و شهرسازی .

ج - تنظیم روابط بین سازمانهای استان و مراجع دولتی و عمومی .
ماده ۱۰ - " شورای مرکزی سازمانهای نظام مهندسی ساختمان " مرکب از ۹ نفر در مرکز کشور تشکیل خواهد گردید .

تعالیم

از ۹ نفر فوق ۴ نفر را مستقیماً هیات عمومی سازمانهای نظام مهندسی ساختمان از میان اعضاء خود معرفی خواهد نمود و ۵ نفر باقیمانده را وزارت مسکن و شهرسازی از میان حداقل ۱۰ نفر مهندسين پراسبقه و خوشنام که منشاء خدمات ارزندهای بوده اند و توسط هیات عمومی معرفی می گردند تعیین خواهد نمود . دوره انتخاب این شورا ۳ سال خواهد بود و وظایف آن بشرح ذیل است .

- الف - تجدیدنظر نسبت به آراء شوراهای انتظامی سازمانهای استان .
- ب - داوری در اختلافات بین اعضاء سازمانهای استان با سازمان خود .
- ج - داوری در اختلافات فی مابین سازمانهای استان .
- د - تعقیب و تعیین مجازاتهای انتظامی " اعضاء شوراهای انتظامی سازمانهای استان " .

اعضاء شورای مرکزی سازمانهای نظام مهندسی ساختمان از میان خود یک نفر را به عنوان رئیس انتخاب و از طریق وزیر مسکن و شهرسازی جهت دریافت حکم " ریاست نظام مهندسی ساختمان " به رئیس جمهور معرفی خواهد شد .
آراء صادره این شورا با موافقت دو سوم اعضاء که در میان آنها حداقل ۳ عضو از ۵ عضو انتخابی وزارت مسکن و شهرسازی حضور داشته باشند معتبر خواهد بود .
طرز تشکیل این شورا و گردش کار آن و نحوه رسیدگی به اختلافات و صدور و اجرای آراء صادره به موجب آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت مسکن و شهرسازی بتصویب هیات وزیران خواهد رسید .

ماده ۱۱ - هزینه های " سازمان های استان " از محل حق عضویت های پرداختی اعضاء و همچنین کمکهای اعطائی دولت تامین خواهد شد .
ماده ۱۲ - ادارات کل مسکن و شهرسازی موظفند تسهیلات لازم برای تاسیس " سازمان استان " را فراهم آورند .

ماده ۱۳ - وزارت مسکن و شهرسازی مجاز است ضمن بررسی عملکرد سازمانهای نظام مهندسی و گزارش سالیانه هیات مدیره سازمانهای مزبور ، در خصوص نحوه ادامه کار آنها توصیه های لازم را بنماید و در صورتی که به دلیل انحراف از اهداف سازمان انحلال آن را لازم بداند موکول به تصویب هیاتی مرکب از وزرای مسکن و شهرسازی و کشور و نماینده رئیس قوه قضائیه خواهد بود .

تبصره - انجام وظایف قانونی سازمانهای نظام مهندسی ساختمان و ارکان آنها در زمان تعطیل یا انحلال سازمانهای مزبور با وزارت مسکن و شهرسازی است که حداکثر بمدت ۶ ماه بعنوان قائم مقام سازمان تعطیل یا منحل شده عمل می نماید و ظرف این مدت موظف به برگزاری انتخابات برای تشکیل مجدد سازمانهای مذکور خواهد بود .

تعالیه

ماده ۱۴ - از تاریخی که وزارت مسکن و شهرسازی در هر محل اعلام خواهد کرد وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی، نهادها و شهرداریها و شرکت‌هایی که دولت در آنها سهم کنترل کننده دارد در ارجاع کارهای طراحی، اجرایی و نظارت خود به اشخاص حقیقی و حقوقی داشتن "پروانه اشتغال" و حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال ایشان را ملحوظ خواهند کرد.

تبصره - در ارجاع کارهای عمرانی به اشخاص حقیقی و حقوقی حسب مورد احراز شرایط سازمان برنامه و بودجه جایگزین قیود مندرج در این ماده خواهد بود و همچنین در مواردی که دستگاه‌های مذکور در این ماده بنا به دلایل کارشناسی و تخصصی ناگزیر از ارجاع کار به متخصصین فاقد پروانه اشتغال باشند می‌توانند با ارائه گزارش توجیهی به وزارت مسکن و شهرسازی نسبت به این امر اقدام نمایند.

ماده ۱۵ - در شهرهایی که از طرف وزارت مسکن و شهرسازی و با کسب نظر وزارت کشور اعلام خواهد شد شهرداریها برای صدور پروانه ساختمان فقط نقشه‌ای را خواهند پذیرفت که از طرف اشخاص حقیقی و حقوقی دارنده "پروانه اشتغال" و در حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال آنها امضاء شده باشد.

تبصره ۱ - در مواردی که نقشه‌های تسلیمی به شهرداریها توسط اشخاص حقوقی امضاء می‌شود مسئولیت صحت طراحی و محاسبه به عهده مدیرعامل یا رئیس موسسه و در مورد وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و نهادها به عهده مسئولین دستگاه‌های فنی تهیه کننده نقشه است و این مسئولیت قائم به شخص امضاء کننده بوده و با تغییر سمت وی ساقط نخواهد شد.

تبصره ۲ - اشخاصی که دارای مدرک فوق دیپلم و حداقل ده سال تجربه مفید و یا مدرک دیپلم فنی با حداقل بیست سال تجربه مفید در رشته‌های موضوع ماده یک این قانون بوده و از صلاحیت لازم برخوردار باشند بشرط کافی نبودن مهندسین رشته‌های فوق در شهرهایی که جمعیت آنها طبق آخرین سرشماری از پنجاه هزار نفر کمتر است می‌توانند طبق آئین نامه‌ای که بتصویب وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و کشور خواهد رسید و شامل ترتیب آزمون علمی و تجربی متقاضیان خواهد بود از طرف وزارت مسکن و شهرسازی در حدود صلاحیت خود اجازه اشتغال دریافت نمایند. اجازه اشتغال این افراد شامل امور فنی که در صلاحیت انحصاری مهندسین است نمی‌شود.

ماده ۱۶ - سازمانهای استان می‌توانند تشکیل کانونهای مهندسی شهرستان را در شهرستانهایی که مهندسین واجد شرایط مقیم در حوزه آنها از ۲۰ نفر متجاوز است حمایت و تشویق نمایند. تشکیل این کانونها تابع قوانین عمومی مربوط به اینگونه

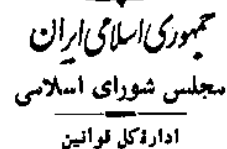
تعالی

جمعیت‌ها می‌باشد. ارکان این کانون‌ها و شرح وظایف و گردش کار آنها بموجب اساسنامه‌ای خواهد بود که بتصویب اعضاء کانون مهندسی شهرستان و تنفیذ "سازمان استان" مربوط رسیده و ثبت شده باشد. هر عضو "کانون مهندسی" شهرستان که عضو "سازمان نظام مهندسی ساختمان استان" می‌باشد می‌تواند برای انجام امور خود در سازمان استان به رئیس هیات مدیره کانون شهرستان نمایندگی بدهد. در چنین صورتی رئیس هیات مدیره کانون فقط نمایندگی آن قسمت از امور عضو مربوط را خواهد داشت که به‌وی تفویض گردیده است.

ماده ۱۷ - اصول و قواعدی که رعایت آنها در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره‌برداری و نگهداری ساختمان‌ها به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی ضروری است، به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی تدوین خواهد شد. همچنین حوزه شمول این اصول و قواعد و ترتیب کنترل اجرای آنها بر حسب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و کشور تهیه و بتصویب هیات وزیران خواهد رسید. مجموعه اصول و قواعد فنی و آئین‌نامه مربوط به ترتیبات و کنترل و اجرای آنها قسمتی از "مقررات ملی ساختمان" را تشکیل می‌دهند. سازمان‌های استان می‌توانند متناسب با شرایط ویژه هر استان پیشنهاد تغییرات خاصی را در مقررات ساختمانی قابل اجرا در آن استان بدهند. این پیشنهادات پس از تصویب وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و کشور قابل اجرا خواهد بود. "مقررات ملی ساختمان" بطور ادواری و عنداللزوم متناسب با تغییر شرایط و با رعایت ترتیبات مندرج در این ماده قابل تجدید نظر خواهد بود.

ماده ۱۸ - شهرداری‌ها، صاحبان حرف مهندسی ساختمان و مالکین در شهرهای واقع در حوزه شمول "مقررات ساختمانی کشور" مکلفند این مقررات را رعایت نمایند. تبصره - عدم رعایت "مقررات ملی ساختمان" تخلف حرفه‌ای محسوب می‌گردد و مستوجب تنبیه انضباطی است و هرگاه بر اثر آن جرمی واقع شود مسؤول مربوط علاوه بر تنبیهات انضباطی حسب مورد از لحاظ کیفری مورد تعقیب قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۹ - به وزارت مسکن و شهرسازی اجازه داده میشود در مقابل صدور تمدید "اجازه اشتغال موضوع تبصره ۲ ماده ۱۵" و "پروانه اشتغال" مهندسان به میزانی که در قانون بودجه تعیین خواهد شد مبالغی را دریافت و به حساب خزانه واریز نماید و بنحوی که در قانون بودجه پیش‌بینی خواهد شد صرف تحقیقات مربوط به تدوین مقررات ساختمانی کشور و ترویج و اعتلای "نظام مهندسی ساختمان" و تسهیلات مذکور در ماده ۱۲ این قانون نماید. ماده ۲۰ - این قانون از تاریخ تصویب جایگزین "قانون نظام معماری و ساختمانی" مصوب ۱۳۵۲ و اصلاحیه‌های ۱۳۵۶ آن خواهد بود. آئین‌نامه‌های موضوع این قانون ظرف مدت ۶ ماه توسط وزارتخانه‌های ذیربط تهیه و بتصویب هیات وزیران خواهد رسید.

..... **فیلو سافت**

-Y-

تعالیٰ

مادام که آئین‌نامه‌های موضوع این قانون بتصویب مراجع مربوط نرسیده است، آئین‌نامه‌های موضوع " قانون اصلاح پارامای از مواد قانون نظام‌معماری و ساختمانی مصوب ۱۳۵۶/۶/۶ " ملاک عمل دستگاه‌های ذیربط می‌باشد .

مدت اجرای آزمایشی این قانون دو سال تعیین می‌شود .

لایحه فوق مشتمل بر بیست ماده و ده تبصره طبق اصل ۸۵ قانون اساسی در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۳/۲۶ کمیسیون مسکن و شهرسازی و راه و ترابری تصویب و در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سی‌ام اردیبهشت ماه یکم هزار و سیصد و هفتاد و یک با دو سال مدت اجرای آزمایشی آن موافقت گردیده است . / ن

~~رئیس مجلس شورای اسلامی~~

علی اکبر باطقی نوری